

ZARZĄDZENIE

Dnia 11 czerwca 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Antoni Bojańczyk

w przedmiocie wniosku skazanego **K. O.** o wznowienie z urzędu postępowania kasacyjnego zakończonego postanowieniem Sądu Najwyższego z dnia 23 listopada 2023 r., sygn. akt III KK 73/23, o oddaleniu m. in. kasacji obrońcy skazanego jako oczywiście bezzasadnej, na podstawie art. 542 § 3 k.p.k.

zarządził:

- 1. stwierdzić niedopuszczalność wznowienia postępowania z urzędu;**
- 2. odpis zarządzenia wraz z pouczeniem o jego niezaskarżalności doręczyć skazanemu.**

UZASADNIENIE

W dniu 17 października 2025 r. do Sądu Najwyższego wpłynęło pismo procesowe skazanego K. O. z dnia 11 października 2025 r. zatytułowane „wniosek”, w którym skazany wniósł o „wznowienie postępowania od prawomocnego wyroku Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 11 maja 2022 r., sygn. akt II AKa 200/21 ze względu na wystąpienie bezwzględnej przyczyny odwoławczej w postępowaniu kasacyjnym z dnia 23 listopada 2023 r., sygn. akt III KK 73/23, Sąd Najwyższy,

polegającej na nienależytej obsadzie sądu orzekającego, która nie była mu znana na przedpolu rozpoznawania sprawy, co uniemożliwiło mu skorzystanie z wniosku o zmianę składu sędziowskiego”.

Pismo to stanowiło w istocie sygnalizację wznowienia z urzędu postępowania kasacyjnego zakończonego postanowieniem Sądu Najwyższego z dnia 23 listopada 2023 r., sygn. akt III KK 73/23, o oddaleniu wszystkich kasacji obrońców skazanych (w tym kasacji obrońcy skazanego K. O.) jako oczywiście bezzasadnych, z uwagi na uzasadnienie wniosku okolicznością udziału w postępowaniu kasacyjnym sędziów SN: Pawła Kołodziejskiego (sprawozdawcy) i Małgorzaty Bednarek (członka składu orzekającego), co do których – zdaniem skazanego – „istnieją i istniały poważne wątpliwości co do ich niezawisłości i bezstronności oraz legalności w owym czasie”, tj. okolicznością zaistnienia uchybienia określonego w art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., polegającego na nienależytej obsadzie Sądu Najwyższego. W dalszej części uzasadnienia wniosku skazany wskazał, że ww. sędziowie SN zostali awansowani przez wadliwy organ jakim jest Krajowa Rada Sądownictwa, stąd ich powołanie na urząd sędziego SN obarczone jest wadą prawną. Obecność w składzie orzekającym ww. sędziów powołanych na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw, prowadzi do naruszenia standardu niezawisłości i bezstronności w rozumieniu prawa krajowego („uchwały sędziów Sądu Najwyższego”) i prawa traktatowego („wyroków ETPCz i TSUE”) (k. 2-3).

Pismo to zostało zarejestrowane w repertorium „KO” pod sygn. III KO 165/25 jako wniosek sygnalizacyjny (k. 2 i k. 5). Wprawdzie w zarządzeniu na k. 5 po słowach „sygnalizacja wznowienia postępowania z urzędu (art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k.)” nie doprecyzowano, że chodzi o postępowanie kasacyjne, jednak jak już wyżej wskazano, petitum pisma procesowego skazanego, jego treść, szczególnie treść jego uzasadnienia, wskazują na sygnalizację potrzeby wznowienia z urzędu postępowania kasacyjnego.

W tym miejscu wskazać należy, że zgodnie z art. 542 § 3 k.p.k. uchybienia ujęte w art. 439 § 1 k.p.k. stanowią przyczyny wznowienia postępowania karnego z urzędu, przy czym wznowienie postępowania jedynie z powodów określonych w art.

439 § 1 pkt 9 - 11 k.p.k. może nastąpić tylko na korzyść skazanego. W przedmiotowej sprawie stwierdzić należy brak podstaw do podjęcia działań z urzędu przez Sąd Najwyższy w przedmiocie wznowienia postępowania kasacyjnego zakończonego postanowieniem Sądu Najwyższego z dnia 23 listopada 2023 r., sygn. akt III KK 73/23. Instytucja wznowienia postępowania dotyczy bowiem postępowania sądowego rozstrzygającego w zakresie odpowiedzialności karnej oskarżonego. Tymczasem postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23 listopada 2023 r., sygn. akt III KK 73/23, o oddaleniu kasacji obrońców skazanych, w tym kasacji obrońcy skazanego K. O. jako oczywiście bezzasadnych, nie jest prawomocnym orzeczeniem kończącym postępowanie sądowe w zakresie odnoszącym się do jego odpowiedzialności karnej. Takim orzeczeniem jest - pierwotny w stosunku do niego - wyrok skazujący Sądu Okręgowego w Kielcach z dnia 22 lutego 2021 r., sygn. akt III K 151/20, zmieniony wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 11 maja 2022 r., sygn. akt II AKa 200/21, od którego obrońcy skazanych wnieśli kasacje.

Jak podkreślono w uchwale Pełnego Składu Izby Karnej Sądu Najwyższego z dnia 9 października 2000 r., sygn. akt I KZP 37/2000, zam. OSNKW 2000, z. 9 - 10, poz. 78, oddalenie kasacji jest jakościowo czymś zupełnie odmiennym niż utrzymanie zaskarżonego orzeczenia w mocy. Oddalając kasację sąd orzeka jedynie o niezasadności wniesionej skargi kasacyjnej, nie wkracza zaś w żadnym zakresie w sferę, w której wyrok kończący postępowanie, korzysta już z powagi rzeczy osądzonej. W uchwale tej wskazano, że z istoty postępowania kasacyjnego wynika, iż nie jest też ono postępowaniem zmierzającym do rozstrzygnięcia "o zasadności oskarżenia wniesionego w sprawie karnej" w rozumieniu art. 6 ust. 1 Europejskiej Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, lecz postępowaniem zmierzającym do zbadania zasadności tego nadzwyczajnego środka zaskarżenia, jakim jest kasacja, wniesionego już po prawomocnym zakończeniu postępowania.

W licznych judykatach Sądu Najwyższego artykułowany jest pogląd, że niedopuszczalny z mocy ustawy jest wniosek o wznowienie postępowania kasacyjnego, gdyż orzeczenie Sądu Najwyższego o oddaleniu kasacji nie jest orzeczeniem kończącym postępowanie w rozumieniu art. 544 § 2 k.p.k. w zw. z art.

540 § 1 *in princ.* k.p.k. Jest natomiast takim orzeczeniem wydane przez Sąd Najwyższy, po uchyleniu w wyniku kasacji prawomocnego wyroku, orzeczenie następcze o umorzeniu postępowania lub o uniewinnieniu oskarżonego (por. np. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 12 kwietnia 2001 r., sygn. akt III KO 53/99, OSNKW 2001, z. 7 - 8, poz. 67, z dnia 27 czerwca 2001 r., III KO 115/00, OSNKW 2001, z. 9 - 10, poz. 83, z dnia 25 listopada 2010 r., sygn. akt V KO 87/10 i powołane w nim orzeczenia, zam. R - OSNKW 2010, poz. 2369, z dnia 19 sierpnia 2015 r., sygn. akt IV KO 46/15, OSNKW 2015, z. 12, poz. 104, a także postanowienie składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 23 marca 2023 r., sygn. akt I KZP 17/22, Legalis).

W uchwale składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 24 maja 2005 r., I KZP 5/05, zam. OSNKW 2005, z. 6, poz. 48, wyrażono pogląd, że w postępowaniu o wznowienie postępowania, istnieje zawsze możliwość wykorzystania inicjatywy stron w celu usunięcia rzeczywistych uchybień wymienionych w art. 439 § 1 k.p.k. Pełne zastosowanie znajduje tu instytucja przewidziana w art. 9 § 2 k.p.k., umożliwiająca stronie wystąpienie z wnioskiem (sygnalizacją) o dokonanie czynności z urzędu. Ta inicjatywa, w razie potwierdzenia zaistnienia wskazanego uchybienia, może prowadzić do wszczęcia z urzędu postępowania wznowieniowego, zaś w braku zaistnienia uchybienia skutkującego obowiązkiem wszczęcia z urzędu postępowania wznowieniowego, nie wymaga wydania orzeczenia stwierdzającego, że wskazywana w sygnalizacji usterka nie występuje. Wolno poprzestać wówczas nawet na samym poinformowaniu stron o braku podstaw do wszczęcia postępowania wznowieniowego z urzędu. Dopuszczalne jest jednak — także — wydanie decyzji o braku prawnych podstaw do wszczęcia postępowania wznowieniowego z urzędu w formie niezaskarżalnego zarządzenia, co uznano za stosowne w niniejszym przypadku.

[J.J.]

[a.ł.]

